

UDRUGA OBITELJSKIH POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTAVA HRVATSKE – ŽIVOT

Association of Croatian family farms - LIFE

Kamenjača 5, 34340 Kutjevo, Hrvatska (Croatia)

tel/fax; + 385(0)34 255559; GSM +385(0)99 242 1111, E-mail: zivotudruga@gmail.com

Kutjevo, 14.07.2015.

(E-mail poruka)

- **Otvoreno pismo** -

NERPIHVATLJIVI PRIJEDLOZI PROMJENA U PROVOĐENJU PROGRAMA RURALNOG RAZVOJA RH

Udruga OPGH Život upozorava na neprihvatljivost i negativne posljedice prijedloga Ministarstva poljoprivrede o povećanju raspoloživih sredstava za ulaganja u fizičku imovinu i proizvodne i distribucijske procese u okviru provedbe Programa ruralnog razvoja (odnosno konkretno 4.1.1. i 4.2.1. (*vidi dopis u Prilogu*), a za mjere koje smo već prethodno ocijenili kao ne prioritetne za snažnije hrvatske poljoprivrede i u njoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Već na 1. sjednici Odbora za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja održanoj 2. srpnja 2015. Ministarstvo poljoprivrede predlaže povećanje iznosa sredstava namijenjenih za financiranje projekata prijavljenih na 1. natječaj za operacije 4.1.1 i 4.2.1. za nevjerojatnih 133%, odnosno 161%. Novi traženi iznos od 861.840.000 kn predstavlja 50% ukupne programske alokacije za operaciju 4.1.1., a 366.000.000 kn čini 55,5% ukupne programske alokacije za operaciju 4.2.1. za razdoblje 2014.-2020. Ministarstvo opravdava takav prijedlog velikim brojem prijava i iznosom traženih sredstava. Zaprimljeno je ukupno 1.280 projekata s ukupnom vrijednošću tražene potpore od 2.674.828 kn, što je 4 puta više od sredstava predviđenih natječajem od 11.2.2015. Slijedom navedenog u samom prijedlogu ne bi trebalo biti ništa neuobičajeno kada se ne bi otvarao niz **pitanja o negativnim posljedicama usvajanja takvog prijedloga, ali i činjenicu da se ¾ zaprimljenih prijava odnosi na mehanizaciju i opremu.**

Udruga OPGH Život je još u veljači 2015., odmah nakon raspisivanja natječaja za spomenute mjere Ruralnog razvoja (kada program još nije bio usvojen u EU) i prvih zaprimljenih prijava, upozorila na nerazuman redoslijed odabira mjera od strane MP, a po tome i potencijalne opasnosti provedbe koje će dovesti do:

- nedovoljnog stimuliranja projekata koji stvaraju dodanu vrijednost jer kriteriji odabira uvelike ograničavaju ulaganja na mehanizaciju i opremu,
- neselektivnog gomilanja mehanizacije i opreme umjesto otvaranja i proširenja proizvodnih kapaciteta
- pogodovanja velikim sustavima i smanjene konkurentnosti malih i srednjih poljoprivrednih proizvođača uslijed neravnopravnog položaja u odnosu na velike sustave (kriteriji odabira, dodijeljeni iznosi po operaciji i sl.)
- udaljavanje od europske politike ruralnog razvoja čiji su glavni nositelji obiteljska poljoprivredna gospodarstva a to će proučiti:
 - daljnje opadanje broja aktivnih OPG-a,
 - odlazak stanovništva iz ruralnih prostora, pogotovo mladih, te
 - pad ukupne proizvodnje hrane i povećanje vanjskotrgovinskog deficita.

Informacije kojima Udruga raspolaže govore nam da će kriteriji odabira zakiniti mogućnost nabavke mehanizacije širokom krugu manjih OPG-a za širok spektar bavljenja poljoprivredom. U tom slučaju, istakli smo, probleme neće imati samo OPG već svi koji se nalaze u bilo kojoj poziciji u lancu poljoprivredne proizvodnje, prerade i distribucije, ali i oni koji žive od distribucije (prodaje) same mehanizacije. Danas je to sve očitije i traži ozbiljnu provjeru odluke Odboraza praćenje provedbe programa RR u RH treba znatno povećati sredstva u 1. natječajnom krugu.

Ukoliko se usvoji prijedlog Ministarstva jednim natječajem će se potrošiti skoro dvogodišnja alokacija za cijelu Mjeru 04 koja iznosi € 190,6 milijuna iako je predviđeno otvaranje natječaja samo za tri operacije (4.1.1., 4.1.2. i 4.2.1.). Postavlja se pitanje što je s ostalih 6 operacijama Mjere 04 koje su iznimno važne. One doprinose okolišnim ciljevima, smanjenju troškova i podizanju produktivnosti poljoprivrednih gospodarstava na ruralnim prostorima. **Kada će biti raspisani natječaji za preostale operacije i na koji će se način one financirati ako se potroši dvogodišnja planirana alokacija samo za gore navedene operacije?** Navodimo ostalih 6 operacija koje su planirane u odobrenom Programu ruralnog razvoja:

UDRUGA OBITELJSKIH POLJOPRIVREDNIH GOSPODARSTAVA HRVATSKE – ŽIVOT

Association of Croatian family farms - LIFE

Kamenjača 5, 34340 Kutjevo, Hrvatska (Croatia)

tel/fax; + 385(0)34 255559; GSM +385(0)99 242 1111, E-mail:zivotudruga@gmail.com

- 4.1.3. Korištenje obnovljivih izvora energije (specificirati s dvije ili tri riječi razliku između 4.1.3 i 4.2.2)
- 4.2.2. Korištenje obnovljivih izvora energije
- 4.3.1. Investicije u osnovnu infrastrukturu javnog navodnjavanja
- 4.3.2. Komasaacija poljoprivrednog zemljišta
- 4.3.3. Ulaganje u šumsku infrastrukturu
- 4.4.1. Neproizvodna ulaganja vezana uz očuvanje okoliša

Također, ostaje otvoreno pitanje na koji način će se financirati povećanja raspoloživih sredstava s obzirom da se radi o budžetskim izdacima koji su planirani za svaku godinu provedbe Programa ruralnog razvoja.

U opisu operacije 4.1.1. Programa ruralnog razvoja Ministarstvo poljoprivrede navodi - citiramo: „osigurati dostupnost sredstava za poljoprivredna gospodarstva s manjim proizvodnim kapacitetima (poljoprivredna gospodarstva srednje veličine čiji je SO od 15.000-100.000 €) tako da za velika poljoprivredna gospodarstva rezervira najviše 50% planiranih sredstava za ovaj tip operacije“. Prema posljednjim službenim podacima svega 0,8% poljoprivrednih gospodarstava su velika (SO iznad € 100.000) a srednja 10,6%. Pitamo se, zašto su iz prioriteta izostavljena gospodarstva ekonomske veličine (SO) od € 8.000-15.000 koja čine 10,5% poljoprivrednih gospodarstava. Dodatnih 17,8% ukupnog broja čine gospodarstva veličine € 4.000-8.000.

Zbog opširnosti teme ovdje se ograničavamo samo na ekonomsku stranu uništavanja ruralnog prostora. Hrvatska ima neznatan broj proizvođača mehanizacije i opreme. Forsiranom provedbom projekata iz gore navedenih operacija direktno će se utjecati na povećanje uvoza i narušavanje vanjskotrgovinske bilance, a proširenje i stvaranje nove poljoprivredne i prehrambene proizvodnje ostat će zapostavljeno u drugom planu. Novac koji će se izdvojiti za spomenute operacije završit će u drugim europskim zemljama na računima tamošnjih proizvođača i distributera mehanizacije i opreme. Da li je to svrha i cilj politike ruralnog razvoja (ili uništenja) Republike Hrvatske?

Na kraju postavlja se pitanje odgovornosti članova Odbora za praćenje koji bez analize, sagledavanja posljedica i konzultacija s krajnjim korisnicima donose ovakve prijedloge.

Uz izraze osobitog poštovanja,

Robert Hadžić, dipl.oec.
Član IO

mr.sc. Miroslav Kovač, dipl.ing.agr.
tajnik

PRILOG:

- 1) Prijedlog iz Ministarstva poljoprivrede od 03.07.2015. (Odbor za praćenje provedbe programa ruralnog razvoja)

DOSTAVITI (e-mail):

- 1) Gđa. **Kolinda Grabar-Kitarović**, predsjednica Republike Hrvatske
- 2) Gosp. **Josip Leko**, predsjednik Sabora Republike Hrvatske
- 3) Gosp. **Zoran Milanović**, predsjednik Vlade Republike Hrvatske
- 4) Gosp. **Tihomir Jakovina**, ministar poljoprivrede Republike Hrvatske
- 5) Gđa. **Davorka Hajduković**, predsjednica Odbora za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja
- 6) Gosp. **Matija Brlošić**, predsjednik Hrvatske poljoprivredne komore
- 7) **HPA, APZ, Savjetodavna služba, APPRRR** - Vladine stručne ustanove
- 8) Gosp. **Antun Laslo**, predsjednik Udruge OPGH Život
- 9) Članovi Udruge OPGH Život
- 10) Saborski klubovi
- 11) Saborski Odbori
- 12) Mediji